

Bijlage 5: Verkennend natuuronderzoek

Verkennd natuuronderzoek locatie Kwadrant te Maarssen

Onderzoek naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden

Datum: 12-03-2015
Auteur: A. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Rapportnummer: AT/2015/12.03
Versie: D1

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor de locatie Het Kwadrant aan de Floraweg in Maarssen bestaan herontwikkelingsplannen, waarbij (een deel van) het terrein bebouwd wordt en een deel van het terrein (watergang en bossingel) een groene inrichting krijgt. Voor deze herontwikkeling is een bestemmingswijziging nodig en in dat kader is in opdracht van Aveco de Bondt een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd om de effecten van het voorgenomen plan op beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Voorliggend rapport bevat de uitkomsten van het verkennend natuuronderzoek.

Figuur 1.1-1: Ligging plangebied (rood omlijnd). Het oranje gearceerde deel (watergang en bos) krijgt een groene inrichting.

Figuur 1.1-2: Inrichtingsschets plangebied.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling verbodsbepalingen uit de wet- en regelgeving voor natuur worden overtreden ten aanzien van beschermde soorten of gebieden. Indien sprake is van effecten op beschermde soorten, dan is voor de ingreep mogelijk een ont-heffing vereist op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Indien sprake is van effecten op beschermde gebieden, dan is voor de ingreep mogelijk een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet vereist. Het verkennend natuuronderzoek kan tevens worden gebruikt voor de ruimtelijke onderbouwing in het kader van een bestemmingsplanwijzi-ging en/of een omgevingsvergunning.

1.3 Plangebied

Het plangebied Kwadrant ligt binnen de bebouwde kom van Maarssen en wordt omsloten door de Floraweg en de Ring Utrecht (N230). Het betreft een braak liggend en groten-deels verruigd terrein met een brede watergang en een bossingel langs de noord / noordoostkant van het plangebied. Een groot deel van het plangebied is begroeid met riet en andere grassen zoals gestreepte witbol en kropaar met her en der enkele pollen pitrus en andere russen en zeggen. De bossingel bestaat voornamelijk uit es en schietwilg met een ondergroei van gewone braam en brandnetel. Lang de randen van het plangebied staan bomenrijen met gewone es en grauwe abeel. Het centrale deel van het plangebied is deels verhard (voormalig opslagterrein) en deels begroeid met grassen en mossen.

Figuur 1.3-1: Foto westzijde plangebied met grassen, pollen pitrus en rietvegetatie.

Figuur 1.3-2: Foto watergang en bossingel aan de noordzijde van het plangebied.

2 Wettelijk kader

2.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) regelt de bescherming van belangrijke natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten) in Nederland. Projecten, plannen of handelingen, die negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben en die niet nodig zijn voor of verband houden met het beheer, zijn op grond van artikel 19d Nbwet verboden. Ook projecten, plannen of handelingen die buiten het Natura 2000-gebied plaatsvinden kunnen verboden zijn als er negatieve effecten door 'externe werking' kunnen optreden. Gedeputeerde Staten – of in uitzonderingsgevallen de minister van EZ – kunnen een vergunning verlenen voor activiteiten die negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben. De vergunning wordt pas afgegeven nadat een zogenaamde 'habitattoets' het bevoegd gezag de zekerheid heeft gegeven dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en dat er geen significante verstoring van soorten optreedt.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Ffwet) voorziet sinds 1 april 2004 in bescherming van inheemse soorten planten en dieren. Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens art. 2 van de Ffwet de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder mede verantwoordelijk voor de zorg en bescherming van flora en fauna.

Voor de bij wet aangewezen soorten moeten activiteiten, ruimtelijke ingrepen en ruimtelijk gebruik worden getoetst aan de verbodsbepalingen uit de wet. Beschermde planten mogen niet worden geplukt of beschadigd (art. 8), beschermde dieren mogen niet worden gedood, verwond, gevangen, of verontrust (art. 9 en 10) en voortplantings- en vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd of verstoord (art. 11). Bovendien is het niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben (art. 13). Wanneer als gevolg van activiteiten de effecten op beschermde soorten zodanig zijn dat daarmee deze bepalingen overtreden worden, dan dient daarvoor in bepaalde gevallen een ontheffing aangevraagd te worden.

In de Flora- en faunawet worden beschermde soorten ingedeeld in drie verschillende beschermingsniveaus:

Algemeen beschermde soorten

Voor algemeen beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht bij activiteiten die te maken hebben met ruimtelijke ingrepen of beheer, mits de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt. Bij andere activiteiten moet wel een ontheffing worden aangevraagd. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de algemene zorgplicht. Er zal altijd gezocht moeten worden naar manieren om de negatieve effecten te minimaliseren.

Overige beschermde soorten

Voor de iets zwaarder beschermde soorten (tabel 2 Ffwet) is voor ruimtelijke ingrepen wel een ontheffing vereist, tenzij er gewerkt wordt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode biedt organisaties de mogelijkheid om bepaalde beheersmaatregelen of ruimtelijke ontwikkelingen uit te voeren zonder telkens daarvoor een (afzonderlijke) ontheffing te moeten aanvragen. In dat geval geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Het toetsingscriterium voor ontheffingverlening van tabel 2-soorten is het criterium van de gunstige staat van instandhouding van de soort. Die mag niet in het geding komen.

Strikt beschermde soorten

De derde categorie zijn de strikt beschermde soorten (tabel 3 Ffwet). Ten aanzien van deze beschermde soorten geldt dat altijd een ontheffing van de verbodsbepalingen moet worden aangevraagd. De ontheffing wordt alleen verleend indien uit onderzoek blijkt dat er een bij wet genoemde dwingende reden aan het plan ten grondslag ligt, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Vogels

Vogels vormen een aparte categorie. Voor broedende vogels zijn er vrijwel geen ontheffingsmogelijkheden. Vogels zijn vooral kwetsbaar in hun broedperiode, daarom geldt in ieder geval dat in de buurt waar vogels broeden geen werkzaamheden mogen plaatsvinden in het broedseizoen (globaal van half maart tot begin augustus). Door het ministerie van EZ is een lijst opgesteld met vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn. Voor deze soorten geldt dat ze ook buiten het broedseizoen niet mogen worden verstoord of hun vaste rust- en verblijf mag worden aangetast.

2.3 Beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is verankerd. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR). Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. de EHS zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Bij geplande ingrepen die binnen de EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen **niet** zijn toegestaan, **tenzij** er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Het Rijk en de provincies hebben spelregels afgesproken over wat wel en niet kan omtrent de EHS. Ze hebben dit in overleg met gemeenten en maatschappelijke organisaties gedaan. De afspraken zijn de 'Spelregels EHS'.

Concrete beleidsregels ten aanzien van de EHS zijn opgenomen in de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 van de provincie Utrecht.

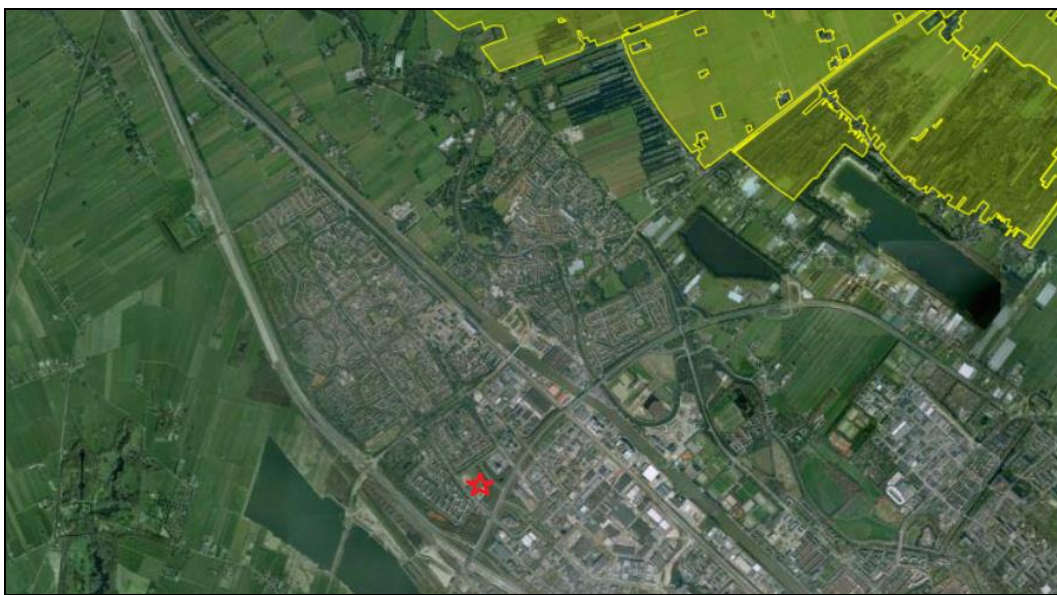
3 Bureauonderzoek

3.1 Werkwijze

Op basis van bestaande inventarisatiegegevens is een bureauonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde gebieden en/of soorten in (de omgeving van) het plangebied. Hiervoor zijn o.a. verspreidingsatlassen gebruikt en digitale media als www.waarneming.nl en www.telmee.nl. Aan de hand van deze bureaustudie is een inschatting gemaakt van welke beschermde gebieden en/of soorten er mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen.

3.2 Natuurbeschermingswetgebieden

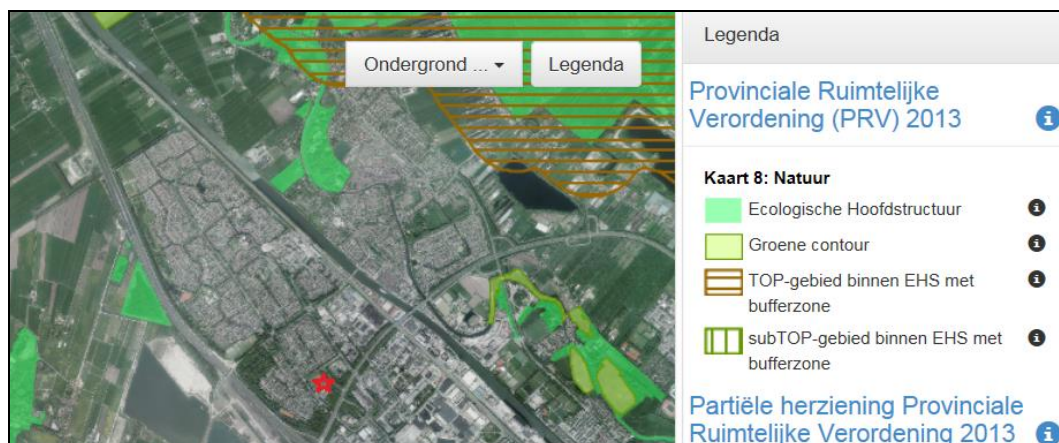
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de begrenzing van een Natura 2000-gebied of een Beschermd natuurmonument. Het dichtstbijzijnde Natuurbeschermingswetgebied is het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen op ca. 2 km afstand van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden en/of Beschermde natuurmonumenten liggen op nog grotere afstand van het plangebied. Gezien de relatief grote afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde Natuurbeschermingswetgebied, de beperkte effectafstand van de ingreep en de ligging van het plangebied in het stedelijk gebied van Maarssen, kan een aantasting van een Natuurbeschermingswetgebied op voorhand worden uitgesloten. Verdere toetsing in de vorm van een verslechteringstoets of een passende beoordeling of het aanvragen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

Figuur 3.2: Ligging Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (geel gearceerd) ten opzichte van het plangebied (rode ster). Bron: Webviewer Regiegroep Natura 2000.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbijzijnde EHS-gebied is het landgoed Diependaal langs de Vecht op ca. 900 meter afstand van het plangebied. Op ca. 1 km afstand van het plangebied ligt het EHS-gebied Oostelijke Vechtplassen. Gezien de relatief grote afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde EHS-gebied, de beperkte effectafstand van de ingreep en de ligging van het plangebied in het stedelijk gebied van Maarssen, kan een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS op voorhand worden uitgesloten. Verdere toetsing in de vorm van een “Nee, tenzij-toets” is niet aan de orde.

Figuur 3.3: Ligging EHS (groen gearceerd) ten opzichte van het plangebied (rode ster). Bron: Webkaart PRV 2013 Utrecht.

3.4 Beschermde soorten

Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend uit het plangebied. In de bredere omgeving komen diverse zwaardere beschermde (tabel 2 en/of 3 Ffwet) soorten zoals boomarter, heikikker, rugstreeppad, ringslang, bittervoorn, kleine modderkruiper, verschillende soorten vleermuizen en enkele soorten roofvogels en uilen voor.

4 Verkennd veldbezoek

4.1 Werkwijze

Op 9 maart 2015 heeft een verkennend veldbezoek in het plangebied plaatsgevonden. Op basis van expert judgement is aan de hand van biotoopeisen van beschermde soorten en habitatkenmerken in het plangebied beoordeeld welke beschermde soorten er in het plangebied kunnen voorkomen. Het veldonderzoek heeft een verkennend karakter en kan niet worden gezien als uitputtende soorteninventarisatie.

4.2 Flora

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn meerdere exemplaren van de algemeen beschermde plantensoort grote kaardenbol (tabel 1 Ffwet) aangetroffen. De bosstrook langs de rand van het plangebied is potentieel geschikt als groeiplaats voor de algemeen beschermde brede wespenorchis (tabel 1 Ffwet). Voor beide soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet aan de orde.

Figuur 4.2: Aangetroffen exemplaar van de grote kaardenbol (tabel 1 Ffwet).

De nattere delen van het terrein tussen de rietvegetatie vormen een geschikte groeiplaats voor de overige beschermde rietorchis (tabel 2 Ffwet). Voordat werkzaamheden in het gebied plaatsvinden dient aanvullend veldonderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van rietorchissen in het plangebied. Indien deze aanwezig zijn, dan is een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet noodzakelijk, tenzij aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode Ffwet. In dat geval geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Aangezien de rietorchis veelvuldig voorkomt in de omgeving van Maarssen en de gunstige staat van instandhouding van de soort derhalve niet in het geding komt, wordt een ontheffing op voorhand verleend geacht. De Flora- en faunawet staat derhalve de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

4.3 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn enkele exemplaren van de groenling, putter, vink, winterkoning, houtduif, ekster, zwarte kraai en meerkoet aangetroffen in het plangebied. In het plangebied zijn op diverse plaatsen in ruigtes, struweel, bomen en langs de oevers van de watergang broedmogelijkheden voor vogels aanwezig. Tijdens het veldbezoek is specifiek gekeken naar aanwezigheid van nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats zoals van roofvogels, uilen en roek. Deze zijn niet aanwezig in de bomen in het plangebied of in de bomen langs het terrein. Er zijn wel twee nesten van zwarte kraai in bomen in het bosje aanwezig, maar hier zaten exemplaren van de zwarte kraai bij.

Om verstoring van mogelijk in het plangebied broedende vogels zonder jaarrond beschermde nestplaats te voorkomen, wordt aanbevolen om werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren of vooraf te (laten) controleren of er op dat moment vogels in het plangebied broeden. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van half maart tot begin augustus. Wanneer verstoring van broedende vogels wordt voorkomen, is een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet niet aan de orde.

4.4 Zoogdieren

4.4.1 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig waarin gebouwbewonende vleermuizen kunnen verblijven. De bomen in het plangebied zijn bekeken op aanwezigheid van holtes, scheuren of kieren waarin boombewonende vleermuizen zouden kunnen verblijven. De bomen zijn nog relatief jong en gaaf en bevatten geen voor vleermuizen geschikte holtes, kieren of scheuren. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Met name de brede watergang in het plangebied en het bosje in het plangebied vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De watergang kan tevens fungeren als vliegroute voor vleermuizen. Foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen worden niet aangemerkt als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 Flora- en faunawet. Alleen wanneer een zodanige aantasting van foerageergebied of een vliegroute plaatsvindt dat daardoor de elders gelegen vaste rust- en verblijfplaats niet meer functioneel is, kan sprake zijn van een overtreding van artikel 11 Flora- en faunawet. Aangezien het bosje en de watergang in het plan behouden blijven, kunnen vleermuizen het plangebied blijven gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. In de omgeving van het plangebied is ook veel groen aanwezig dat geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. Een aantasting van de functionaliteit van buiten het plangebied gelegen verblijfplaatsen is dus niet aan de orde. Nader veldonderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

4.4.2 Overige zoogdiersoorten

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn enkele muizenholtes in het plangebied aangetroffen. De drogere delen van het terrein vormen geschikt leefgebied voor de algemeen beschermde soorten veldmuis en bosmuis (tabel 1 Ffwet) en de nattere delen van het terrein voor de algemeen beschermde soorten aardmuis en dwergmuis (tabel 1 Ffwet). Ook andere algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals egel, konijn, haas, wezel, woelrat en ree kunnen in het plangebied voorkomen. Het betreft algemeen beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt bij ruimtelijke ingrepen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet aan de orde.

In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van zwaardere beschermde overige zoogdiersoorten (tabel 2 en/of 3 Ffwet) aangetroffen. Voor soorten als das (tabel

3 Ffwet) en boommarter (tabel 3 Ffwet) is het plangebied ongeschikt als leefgebied. De soorten komen bovendien niet voor in het stedelijk gebied van Maarssen. Ook voor de waterspitsmuis (tabel 3 Ffwet) is het plangebied ongeschikt. De oevers van de watergang zijn te steil om te kunnen dienen als leefgebied voor de soort. Alleen de eekhoorn (tabel 2 Ffwet) zou in het bosje in het plangebied voor kunnen komen, maar er zijn geen voor eekhoorn geschikte holtes aanwezig in de bomen en tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten in de bomen aangetroffen.

Op basis van bovenstaande wordt geconcludeerd dat er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van zwaardere beschermde overige zoogdiersoorten in het plangebied aanwezig zijn. Nader veldonderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

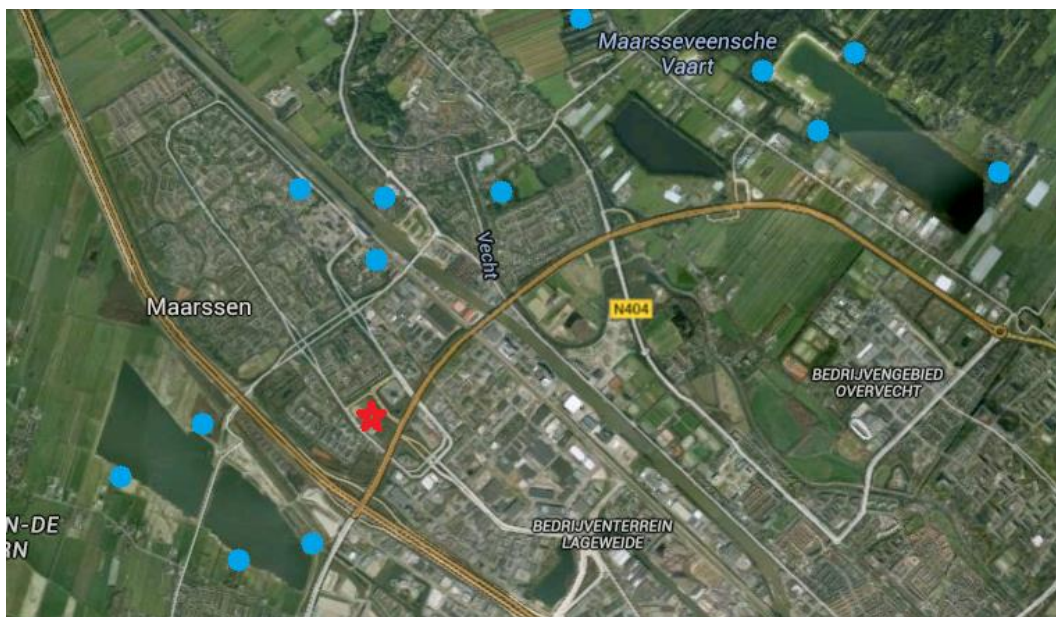
4.5 Reptielen

In het plangebied is geschikt leefgebied voor de strikt beschermde ringslang (tabel 3 Ffwet) aanwezig. Met name de vermolmden plantenresten langs de oevers van de watergang vormen geschikte voortplantingsplaatsen (broedhopen). In het bosje kunnen ringslangen overwinteren tussen boomwortels of onder hopen takken en/of bladeren.

Figuur 4.5-1: geschikte biotoop voor de ringslang langs de oevers van de watergang.

De ringslang komt vrij algemeen voor in Maarssen en omgeving. De soort wordt met name in de nattere delen van het buitengebied van Maarssen aangetroffen, maar ook wel in tuinen en parken in het stedelijk gebied van Maarssen. Via het aan de zuidkant van de Floraweg gelegen scoutingterrein en de aangrenzende voormalige eendenkooi is het plangebied goed bereikbaar voor de ringslangpopulatie rond de Haarrijnseplas.

Figuur 4.5-2: Recente waarnemingen ringslang in en rond Maarssen. Bron www.waarneming.nl.

Op basis van de geschiktheid van het plangebied als leefgebied voor de ringslang en de aanwezigheid van de soort in de omgeving van het plangebied, kan het voorkomen van de soort in het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten. Voordat werkzaamheden in het gebied plaatsvinden dient aanvullend veldonderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van de ringslang in het plangebied. Indien de soort aanwezig is, dan is een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Aangezien de watergang en het bosje in het plan behouden blijven, komt de functionaliteit van het gebied als leefgebied voor de ringslang niet in het geding wanneer bij de inrichting van het gebied rekening wordt gehouden met de biotoopeisen van de ringslang. Een ontheffing wordt op voorhand verleendbaar geacht. De Flora- en faunawet staat derhalve de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

4.6 Amfibieën en vissen

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn geen amfibieën en vissen in het plangebied aangetroffen, maar er is niet specifiek naar deze soortengroepen gekeken. In het plangebied kunnen algemeen voorkomende amfibieën zoals groen kikker(complex), bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander voorkomen. Het betreft algemeen beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt bij ruimtelijke ingrepen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet aan de orde. Voor de zwaarder beschermde heikikker (tabel 3 Ffwet) zijn de nattere delen van het plangebied enigszins geschikt als leefgebied, maar het plangebied ligt te geïsoleerd van de populaties in de polders rond Maarssen. Aanwezigheid van de soort in het stedelijk gebied van Maarssen kan worden uitgesloten. Voor andere zwaarder beschermde soorten amfibieën ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied.

De watergang in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor beschermde vissoorten zoals kleine modderkruiper (tabel 2 Ffwet) en bittervoorn (tabel 3 Ffwet). Aangezien de watergang behouden blijft, worden geen verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden ten aanzien van beschermde vissoorten. Nader veldonderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde. Indien werkzaamheden aan de oevers van de watergang plaatsvinden, dan dient daarbij rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van beschermde vissoorten in de watergang. Wanneer de watergang gebaggerd moet worden in het kader van

bestendig beheer en onderhoud, dan kan dit zonder ontheffing op grond van de Flora- en faunawet indien gebruik wordt gemaakt van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet.

4.7 Ongewervelden

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn geen beschermde soorten ongewervelden in het plangebied aangetroffen. Het plangebied bevat ook geen specifiek geschikte biotoop voor beschermde soorten libellen, dagvlinders of andere soorten ongewervelden. De aanwezigheid van beschermde soorten ongewervelden in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet aan de orde.

5 Conclusie

5.1 Natuurbeschermingswet

Het voorgenomen plan leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998 ten aanzien van Natura 2000-gebieden en/of Beschermde natuurmonumenten. Verdere toetsing in de vorm van een verslechteringstoets of een passende beoordeling of het aanvragen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

5.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het voorgenomen plan leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de provinciale ruimtelijke verordening van Utrecht ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur. Verdere toetsing in de vorm van een “Nee, tenzij-toets” is niet aan de orde.

5.3 Flora- en faunawet

Het plangebied vormt leefgebied voor diverse algemeen voorkomende soorten zoals diverse muizensoorten, egel, konijn, haas, wezel, woelrat, ree, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. In het plangebied tevens groeiplaatsen van de grote kaardenbol en potentiële groeiplaatsen voor de brede wespenorchis aanwezig. Het betreft algemeen beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet aan de orde. Wel is de zorgplicht uit artikel 2 Flora- en faunawet op deze soorten van toepassing.

De watergang in het plangebied vormt geschikte biotoop voor beschermde vissoorten zoals kleine modderkruiper (tabel 2 Ffwet) en bittervoorn (tabel 3 Ffwet). De watergang blijft behouden, waardoor geen sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde vissoorten.

Langs de oevers van de watergang en in de bossingel kunnen verblijfplaatsen van de ringslang (tabel 3 Ffwet) aanwezig zijn. Aanvullend veldonderzoek in de daarvoor geschikte periode(n) moet uitwijzen of de soort daadwerkelijk voorkomt. Wanneer vaste rust- en verblijfplaatsen (voortplantings- en/of overwinteringsplaatsen) van de ringslang worden aangetast of verstoord, dan is daarvoor een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet nodig. Aangezien de watergang en het bosje in het plan behouden blijven, komt de functionaliteit van het gebied als leefgebied voor de ringslang en daarmee de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding wanneer met de inrichting van het gebied rekening wordt gehouden met de biotoopeisen van de ringslang. Een ontheffing wordt derhalve op voorhand verleenbaar geacht. De Flora- en faunawet staat derhalve de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

De nattere delen van het terrein tussen de rietvegetatie vormen een geschikte groeiplaats voor de overige beschermde rietorchis (tabel 2 Ffwet). Voordat werkzaamheden in het gebied plaatsvinden dient aanvullend veldonderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van de rietorchis in het plangebied. Indien deze aanwezig is, dan is een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet noodzakelijk, tenzij aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode Ffwet. In dat geval geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Aangezien de rietorchis veelvuldig voorkomt in de omgeving van Maarssen en de gunstige staat van instandhouding van de soort derhalve niet in het geding komt, wordt een ontheffing op voorhand verleenbaar geacht. De Flora- en faunawet staat derhalve de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

In het plangebied is geschikt foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. De watergang in het plangebied kan tevens dienen als vliegroute. Zowel in het plangebied zelf als in de wijdere omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied voor vleermuizen aanwezig.

Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en fauna-wet is derhalve niet noodzakelijk.

Het plangebied vormt geschikt broedgebied voor algemeen voorkomende (zang)vogels. Nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats zoals roefvogels, uilen en roek zijn niet aanwezig in het plangebied. Nesten van vogelsoorten zonder jaarrond beschermde nestplaats zijn alleen beschermd als ze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen wordt aanbevolen om werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren of vooraf te (laten) controleren of er op dat moment vogels in het plangebied broeden. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van half maart tot begin augustus.

Tabel 5.3: Conclusietabel Ffwet

Soorten	Aanwezig	Ontheffing nodig	Bestemmingsplan uitvoerbaar
Diverse tabel 1-soorten	Ja	Nee, vrijstelling verbodsbepalingen Ffwet	Ja
Vogels	Ja	Nee, maar verstoring broedende vogels moet worden voorkomen	Ja
Vleermuizen	Mogelijk	Nee, geen sprake van aantasting vaste rust- en verblijfplaatsen	Ja
Ringslang	Mogelijk	Ja, indien aanwezig en vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetast of verstoord	Ja
Kleine modderkruiper en bittervoorn	Mogelijk	Nee, geen sprake van aantasting vaste rust- en verblijfplaatsen	Ja
Rietorchis	Mogelijk	Nee, mits gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode Ffwet	Ja

6 Aanbevelingen

Om zorgvuldig te werken (conform de zorgplicht van artikel 2 Flora- en faunawet), wordt de volgende aanbeveling gedaan:

- Tijdens de werkzaamheden wordt zoveel als redelijkerwijs mogelijk rekening gehouden met soorten (zowel beschermde als niet-beschermde soorten). Werkzaamheden worden zoveel mogelijk in één richting uitgevoerd waardoor aanwezige dieren kunnen vluchten in de richting waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd. Indien tijdens de werkzaamheden soorten worden aangetroffen, dan wordt deze de mogelijkheid geboden om te vluchten of indien ze wegkruipen worden ze verplaatst naar delen van het terrein waar geen werkzaamheden (meer) plaatsvinden.

Bijlage 5A: Aanvullende notitie grondwal Maarssenbroekseslag

Memo

Ter attentie van	Kwadrant B.V. T.a.v. de heer P. Kal
Datum	1 mei 2017
Projectnummer	14.2467
Onderwerp	Aanvullende onderbouwing Ecologie ontwikkeling Haagstede te Maarssen

Inleiding

In 2015 is ten behoeve van de onderbouwing van het bestemmingsplan Haagstede door Tuitert Natuuronderzoek een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hiervoor is destijds een bureau- en een veldonderzoek uitgevoerd.

De bevindingen van de ecooloog ten aanzien van de te verwijderen geluidwal grenzend aan de huidige Maarssenbroekse Slag zijn abusievelijk niet beschreven in het ecologisch onderzoek dat als bijlage 5 bij het ontwerpbestemmingsplan Haagstede is bijgevoegd.

Naar aanleiding van ingediende zienswijzen wordt in deze notitie alsnog ingegaan op de ecologische effecten vanwege de voorgenomen verwijdering van de geluidswal.

Bevindingen

De geluidswal aan de westzijde van de Maarssenbroekse Slag is destijds wel geïnventariseerd, maar niet gerapporteerd in het verkennend onderzoek. Ten aanzien van de geluidswal gelden in algemene zin geen bijzonderheden voor wat betreft zwaarder beschermde soorten. De geluidswal betreft een met gras beklede relatief voedselrijke wal waar geen condities voor zwaarder beschermde bedreigde of ernstig bedreigde vaatplanten aanwezig zijn.

De bomen zijn relatief jonge essen met een beperkte stamhoogte. Verschillende bomen hebben wel snoeiwonden, maar dit betreffen geen doorlopende holtes. Gezien de beperkte hoogte en kroonomvang en het feit dat de bomen nu langs een vrij drukke weg staan zijn ook geen nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats (roofvogels zoals buizerd of sperwer of roek) te verwachten.

De watergang tussen het plangebied en de wijk Bloemstede vormt mogelijk een vliegroute voor vleermuizen. Aangezien de watergang behouden blijft inclusief een groenzone en aangrenzende achtertuinen, zal de voorgenomen ontwikkeling geen negatieve gevolgen hebben op een eventueel aanwezige vliegroute. Van een aantasting van de functionele leefomgeving van vleermuizen is dus geen sprake. Er dient wel rekening te worden gehouden met

aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Door begroeiing buiten het broedseizoen te verwijderen kan voorkomen worden dat nestelende en/of broedende vogels worden verstoord.

Conclusie

Het verwijderen van de geluidswal inclusief begroeiing langs de weg leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten. De Wet natuurbescherming staat dus voor wat betreft het aspect soortenbescherming niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg.

Opgesteld door:

- A.H. Tuitert, Tuitert Natuuronderzoek;
- J.W. Hendriks, Aveco de Bondt